

Program weryfikacji raportów emisji gazów cieplarnianych

Zmiany w programie		
<u>Nr zmiany /data zmiany</u>	<u>Opis zmiany</u>	<u>Wprowadzający zmianę podpis</u>
<u>15.03.2014</u>	<u>Aktualizacja aktów prawnych</u>	<u>Karina Kruszewska-Krawczyk</u>
<u>15.12.2015</u>	<u>Aktualizacja aktów prawnych</u>	<u>Karina Kruszewska-Krawczyk</u>
<u>15.03.2019</u>	<u>Aktualizacja aktów prawnych</u>	<u>Karina Kruszewska-Krawczyk</u>
<u>01.09.2019</u>	<u>Aktualizacja aktów prawnych</u>	<u>Karina Kruszewska-Krawczyk</u>

<u>Opracowała:</u> <i>Karina Kruszewska-Krawczyk</i> <u>Data 01.09.2019</u>	<u>Zatwierdził:</u> <i>Wiktor Krawczyk</i> <u>Data 01.09.2019</u>
<u>Wydanie IV obowiązuje od 01.09.2019</u>	<u>Ilość stron: 6</u>

SPIS TREŚCI:

1. Zakres akredytacji
2. Podstawa prawna działań realizowanych w ramach procesu weryfikacji.
3. Etapy prowadzenia weryfikacji raportów emisji i raportowania danych podstawowych
  - 3.1. Ofertowanie
    - 3.1.1 *Dane do przygotowania oferty*
    - 3.1.2 *Akceptacja oferty*
    - 3.1.3 *Wewnętrzne zlecenie weryfikacji*
  - 3.2. Proces weryfikacji Raportu o emisji i danych podstawowych
    - 3.2.1 *Weryfikacja raportu emisji i danych podstawowych*
    - 3.2.2 *Ocena raportu*
  - 3.3. Weryfikacja Recenzenta
  - 3.4. Przekazanie decyzji Klientowi
4. Obowiązki, odpowiedzialność i prawa GHG Professional Sp. z o.o.
5. Obowiązki, odpowiedzialność i prawa Klienta.

1. Zakres akredytacji

GHG Professional Sp. z o.o. posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na weryfikację rocznych raportów dotyczących emisji gazów cieplarnianych nr PL-VG-0009.

- System certyfikacji jest zgodny z:
- normą PN-EN ISO 14065:2013-07E Gazy cieplarniane - Wymagania dla jednostek prowadzących walidację i weryfikację dotyczącą gazów cieplarnianych do wykorzystania w akredytacji lub innych formach uznawania
- EA-6/03:2013 Dokument EA dotyczący uznawania weryfikatorów w ramach Dyrektywy EU ETS
- IAF MD 6:2014 Dokument obowiązkowy IAF dotyczący stosowania normy ISO 14065:2013
- DAVG-01 Akredytacja weryfikatorów rocznych raportów dotyczących emisji gazów cieplarnianych wymagania szczegółowe
- DA-06 Polityka Polskiego Centrum Akredytacji dotycząca zapewnienia spójności pomiarowej

2. Podstawa prawna działań realizowanych w ramach procesu weryfikacji

- 1) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19.12.2018 r. w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
- 2) Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21.06.2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
- 3) Ustawa z dnia 12.06.2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz Ustawa z dnia 4.07.2019 r. o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz niektórych innych ustaw
- 4) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19.12.2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
- 5) Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13.10.2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE
- 6) Dyrektywa (UE) 2018/410 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814
- 7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2017 r., w sprawie wymagań w zakresie weryfikacji informacji przekazanych przez prowadzącego instalację

3. Etapy prowadzenia weryfikacji raportów emisji

3.1 Ofertowanie

3.1.1 Dane do przygotowania oferty

- złożenie Wniosku o weryfikację przez Klienta wraz z wymaganą dokumentacją zawierającą
  - w przypadku weryfikacji raportu rocznego jak i danych podstawowych jako minimum:
    - Plan Monitorowania

- sprawdzenie kompletności otrzymanej dokumentacji przez personel GHG Professional sp. z o.o.
- przeprowadzenie analizy ryzyka biznesowego
- kalkulacja kosztów
- przygotowanie i przekazanie oferty Klientowi

W przypadku stwierdzenia niezgodności lub braków we Wniosku lub dostarczonej przez Klienta dokumentacji prowadzone są ustalenia między stronami w celu wyeliminowania braków.

3.1.2 Akceptacja oferty

Akceptacja oferty przez Klienta jest równoznaczna z akceptacją Warunków ogólnych realizacji weryfikacji.

Dopuszcza się następujące formy akceptacji oferty:

- podpisanie przez Klienta oferty i odesłanie jej drogą elektroniczną bądź pocztową do siedziby GHG Professional Sp. z o.o.
- przesłanie do GHG Professional Sp. z o.o. zlecenia na weryfikację
- zawarcie umowy na realizację weryfikacji na formularzu GHG Professional Sp. z o.o. lub innym stanowiący propozycję Klienta.

3.1.3 Wewnętrzne zlecenie weryfikacji

Po zaakceptowaniu oferty przez Klienta następuje powołanie zespołu weryfikatorów do przeprowadzenia oceny raportu emisji z danej instalacji lub danych podstawowych. Dobór zespołu weryfikującego jest adekwatny do rodzaju instalacji, z której raport poddawany będzie weryfikacji oraz przeprowadzany na podstawie posiadanych przez weryfikatorów kwalifikacji. GHG Professional Sp. z o.o. gwarantuje, że w skład zespołu weryfikującego wchodzi wyłącznie audytorzy posiadający wysokie kwalifikacje niezbędne do kompetentnego przeprowadzenia procesu weryfikacji w sposób bezstronny i niezależny. Jednocześnie dopuszcza się powoływanie do zespołów weryfikacyjnych Ekspertów, którzy swoją wiedzą w wymaganej dziedzinie, mogą wspierać pracę audytorów.

Skład zespołu weryfikacyjnego oraz termin przeprowadzenia weryfikacji ustalany jest z Klientem. Klient może pisemnie zgłosić zastrzeżenia do składu weryfikatorów, bez podania przyczyny. Wówczas wyznaczany jest nowy zespół weryfikatorów. Przy kolejnym zgłoszeniu zastrzeżeń do składu weryfikatorów, Klient powinien podać przyczynę odmowy.

3.2. Proces weryfikacji raportu

Szczegółowy zakres prowadzonej weryfikacji, sposób jej przeprowadzenia, zawarty jest w przedstawianym Klientowi Planie weryfikacji rocznego raportu wielkości emisji gazów cieplarnianych lub danych podstawowych. Algorytm postępowania szczegółowo opisany jest w opisie Procesu Weryfikacja rocznych raportów emisji gazów cieplarnianych, który może być udostępniany Klientowi na jego prośbę. W przypadku większych instalacji weryfikacja przeprowadzana jest dwuetapowo.

3.2.1 Weryfikacja raportu emisji i danych podstawowych

Weryfikacja raportu emisji z danej instalacji lub danych podstawowych odbywa się u Klienta w miejscu lokalizacji weryfikowanej instalacji. Niedopuszczalne jest przeprowadzenie weryfikacji bez wizyty na instalacji.

W ramach weryfikacji przeprowadzane są następujące analizy:

- strategiczna
- ryzyka

- procesu technologicznego.

Procesowi próbkowania podlegają dane niezbędne do uzyskania wystarczającego poziomu pewności Sprawozdania.

Zweryfikowane dokumenty oraz udokumentowanie przeprowadzonej weryfikacji są zgodne z wytycznymi i wymaganiami Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19.12.2018 r. w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady co potwierdzone zostaje na formularzu: Wewnętrzny protokół z weryfikacji rocznego raportu wielkości emisji gazów cieplarnianych.

Podczas procesu weryfikacji zbierane są dowody potwierdzające prawidłowość procesu realizowanego w danej instalacji i wiarygodność danych.

Jeśli podczas weryfikacji wstępnej audytor stwierdzi nieprawidłowości lub niezgodności, które uniemożliwią wydanie pozytywnej opinii, informuje o nich w odpowiednim terminie prowadzącego instalację i zwraca się do niego o wprowadzenie odpowiednich korekt. Klientowi przekazywany jest Raport Doskonalący, w którym zawarte są wszystkie spostrzeżenia wymagające korekty lub wyjaśnienia. Prowadzący instalację usuwa wszelkie niezgodności, o których go poinformowano w ustalonym terminie. Na weryfikacji końcowej audytor weryfikuje usunięcie nieprawidłowości i dokonuje ustaleń, czy mają one istotny wpływ na całkowitą wielkość emisji oraz czy wymagana będzie dodatkowa wizyta u Klienta, czy też dowody usunięcia niezgodności mogą być zaakceptowane na podstawie przekazanej dokumentacji.

3.2.2 Ocena raportu

Audytor wiodący sprawdza raport wnioskodawcy sporządzony na obowiązującym formularzu, a na zakończenie dokonuje jego oceny końcowej na obowiązującym formularzu Sprawozdania z procesu weryfikacji. Jeżeli ocena raportu nie budzi wątpliwości akceptuje raport.

W przypadku wątpliwości co do podjęcia decyzji o końcowym wyniku weryfikacji audytor kieruje dokumentację z procesu weryfikacji wraz ze swoimi uwagami do rozpatrzenia przez Komitet Ekspertki. Opinia przedstawiona przez komitet wykorzystywana jest do wydania końcowej opinii z weryfikacji raportu rocznego o wielkości emisji substancji objętych wspólnym systemem handlu uprawnieniami do emisji przedstawionego do weryfikacji.

3.3. Weryfikacja Recenzenta

Recenzent odpowiada za:

- przegląd dokumentacji - szukanie błędów technicznych lub pominięć, a także błędów literowych lub innych mogących mieć wpływ na jakość wydanej opinii
- końcowe sprawdzenie, że audytor działał z należytą dbałością oraz świadomością swojego obowiązku dbania o Klienta, w tym zapewnienie, że zakres działań związanych z zadaniem jest zgodny z działaniem instalacji, ustaleniami dotyczącymi nadzoru oraz wymaganiami dotyczącymi racjonalnego upewnienia się;
- końcowe sprawdzenie w celu potwierdzenia, czy audytor przeprowadził weryfikację zgodnie ze stosownymi wymaganiami (Dyrektywa EU ETS, Decyzje Komisji, przepisy krajowe, wymagania wewnętrzne, wymagania akredytacyjne);
- korekcje (skorygowanie prostych błędów, pomyłek liczbowych, błędów drukarskich i pominięć).

Po ustaleniu treści raportu Recenzent zatwierdza raport i sporządza Raport z niezależnego przeglądu.

3.4. Przekazanie decyzji Klientowi

GHG Professional sp. z o.o. przekazuje Klientowi zawiadomienie o podjętej decyzji. W przypadku negatywnej decyzji odnośnie weryfikacji raportu emisji, w zawiadomieniu tym jest również podana informacja o możliwości złożenia odwołania od tej decyzji. Odwołania rozpatrywane są zgodnie z procedurą Rozpatrywanie skarg i odwołań, dostępną na stronie internetowej GHG Professional Sp. z o.o.. W przypadku pozytywnego wyniku procesu weryfikacji Klient otrzymuje kopie Sprawozdań z przeprowadzanej usługi, które zostają

przekazane w trzech egzemplarzach w formie papierowej w ciągu 7 (siedmiu) dni roboczych od daty zakończenia usługi weryfikacji. Klient otrzymuje również Sprawozdanie w wersji elektronicznej.

4. Obowiązki, odpowiedzialność i prawa Jednostki Certyfikującej GHG Professional Sp. z o.o.

- Wszelkie informacje dotyczące Klientów uzyskane we wszystkich etapach procesu weryfikacji są traktowane jako poufne i są odpowiednio chronione.
- GHG Professional sp. z o.o. odpowiada za wystarczająco szczegółowe i zgodne z wynikami analizy ryzyka zaplanowanie działań weryfikacyjnych, które zostaną zastosowane do każdej instalacji.
- Weryfikator działa bezstronnie i unika nieakceptowalnego konfliktu interesów. W sytuacjach spornych dotyczących bezstronności konflikt rozpatrywany jest poprzez niezależny Komitet Chroniący Bezstronność.
- GHG Professional sp. z o.o. dokumentuje i utrzymuje zapisy potwierdzające spełnienie wymagań zawartych w Dyrektywie EU ETS, stosownych wytycznych, interpretacjach wydanych przez Komisję oraz w prawie krajowym Sprawozdanie dotyczące emisji przedłożone przez klienta;
- GHG Professional Sp. z o.o. zastrzega sobie możliwość zmiany zakresu i ceny oferty w porozumieniu z Zamawiającym, w przypadku, kiedy po rozpoczęciu świadczenia usługi, w zezwoleniu, metodologii monitorowania lub na instalacji zaistnieją zmiany, które będą miały wpływ na wielkość emisji podlegającej weryfikacji lub jej zakres, a także, jeżeli Zamawiający zmieni poddany w pierwszym etapie weryfikacji sposób monitorowania.

5. Obowiązki, odpowiedzialność i prawa Klienta

- Klient zobowiązany jest do wykonania wszystkich niezbędnych działań przygotowujących do przeprowadzenia weryfikacji i oceny na miejscu, w tym zapewnienie możliwości badania dokumentacji i dostępu do wszystkich stosownych obszarów, zapisów i personelu w celach związanych z weryfikacją i załatwianiem skarg.
- Klient zapewnia, że Sprawozdanie z weryfikacji, lub dowolna jego część, nie jest wykorzystywany w sposób wprowadzający w błąd.
- Klient akceptując ofertę zobowiązany jest do dostarczenia i ujawnienia wszystkich wymaganych danych i informacji niezbędnych do przeprowadzenia skutecznej weryfikacji.
- Klient jest uprawniony do powoływania się na dokumenty z weryfikacji.
- Klient wyraża zgodę na uczestnictwo w weryfikacji przedstawicieli Polskiego Centrum Akredytacji, KOBIZE i członków KE

Informacje dotyczące warunków weryfikacji ujęte są w aktualnej wersji dokumentu: Ogólne Warunki Weryfikacji i przekazywanemu Klientowi wraz z ofertą.